

ΜΗ ΧΑΛΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν 'Αθήναις και ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30
 ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπαξ ἢ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἢ ἑξαμηνίαν λ. 10.

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΟΥΛΗ

Τετάρτη — 9 Φεβρουαρίου.

Ὁ **Στεφανίδης** παρακαλεῖ—ἀν ἦνε παράκλησις ἢ βροντή—τὴν Βουλὴν νὰ ἀγοράσῃ μεγάλην εἰκόνα τοῦ Γαμβέτα, ποιηθεῖσαν ὑπὸ Ἑλλήνος καλλιτέχνου. Οὕτω πράττουσα ἡ Βουλὴ, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Στεφανίδου, καὶ τὴν καλλιτεχνίαν προστατεύει, καὶ θέλει τιμῆσαι τὴν σκιάν τοῦ μακαρίτου.

Ἐκεῖνο τὸ μακαρίτου μοι φαίνεται τόσῳ νόστιμον ὅπου ἐτέθη, ὅσω θὰ ἦτο νόστιμος ἢ παραφροσύνη μου, ἥτις! θὰ μὲ παρώρμα νὰ ῥαντίσω διὰ μυροφιᾶλης "Ατκισῶν τὰ ῥόδα τοῦ κήπου μου. Ὁ μακαρίτης—Γαμβέττας! ὁ μακαρίτης—Κανάρης! ὁ φιλέλλην ποιητής—Οὐγγῶ!

Ἐπὶ τοῦ βήματος ἀποθέτει ὁ κλητὴρ παρὰ τὸ σύνθεσ ποτήριον τοῦ ὕδατος, κομφὸν ποτηράκι πλήρες σομάδας ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς σομάδας συγκίνησις ἠλεκτρικὴ διατρέχει τὰ ἀκροατήρια· οἱ κύριοι πρακτικογράφοι ἐν τῷ θεωρεῖῳ μας κύπτοντες ἐπὶ τῶν σημειώσεων των ἀσφαλίζουν τὸ φαινόμενον κατὰ τῶν ἀπειλῶν τῆς λήθης· οἱ κύριοι ὑπουργοὶ μειδιῶσι· διότι ἡ σομάδα εἶνε κλασικὴ εἰς τὰ χρονικά τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοβουλίου καὶ τὰ εὐφυολογήματα τῆς δημοσιογραφίας, ἀφ' ὅτου ἀρρήκτως συνέδεσε τὴν γλυκύτητά της πρὸς τὴν ρητορικὴν τοῦ κ. Δεληγιάννη.

Ἄλλ' ἤδη δὲν εἶνε ὁ κ. Δεληγιάννης, ὅστις ἐνθυμεῖται τὴν ἐγκαταλελειμμένην του, ἀλλ' ὁ κ. **Σπύλιος Ἀντωνόπουλος** ἀναβάς ἔνα καὶ οὗτος ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἄλλὰ μεθ' ὅλην τὴν ἀφειδῆ χρῆσιν αὐτῆς τὸ γλυκὺ ποτὸν δὲν ἰσχύει οὐδὲ τοῦ λόγου του τὴν δριμύτητα νὰ ἀπαλύη, οὐδὲ εἰς τὰ ὄτα μας διαυγεστέραν νὰ φέρῃ τὴν φωνὴν του. Καί, ἐάν, ἀναγνώσταί μου, εἴσθε τόσῳ περιεργοί, ὥστε νὰ ἀπαιτήστε παρ' ἐμοῦ τεμάχια ἐκ τοῦ λόγου του, κ' ἐγὼ τόσον αὐστηρὸς, ὥστε νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶ ἐκ τῶν σημειώσεων μου, θὰ σᾶς ἀπῆντων :

— Εὐχαρίστως! Ἐκ τοῦ λόγου τοῦ κ. Ἀντωνοπούλου :

Ἄ'Εν τὴν πολιτικὴν ταύτην δὲν πατάξωμεν... δι' ἀφειδοῦς δαπάνης... Συνετέλουν εἰς τὴν κοινὴν σπατάλην

χωρὶς νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ταμεῖον κενουῖται... Ἀτιμία τῆς πατρίδος... Ὁ πολιτικὸς μανδύας δὲν καθιστᾷ τὸν βουλευτήν... Τὰ ὑπ' ὄψιν σας νομοσχέδια τί ἄλλο εἶνε ἢ σπατάλη;... »

Καὶ οὕτω ἠδυνάμην νὰ προχωρήσω, ἐπὶ πολὺ ἀκόμη θεραπεύων τὴν περιεργίαν σας· τοιαῦτα φρασιδία διακεκομμένα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, εὐαρεστοῦνται ἀπὸ τῆς αἰθούσης νὰ ἀνέρχωνται μέχρι τοῦ ὕψους μας. Τὰ λοιπὰ συμπληροῦνται διὰ τῆς μαντικῆς δυνάμεως τοῦ πνεύματος.

Καὶ τὰ λοιπὰ εἶνε, ὅτι ὁ κ. Ἀντωνόπουλος ἐπαναλαμβάνει καὶ οὗτος τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀγορευσάντων ἐκ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἀποκρούει σπάταλον ἀποκαλεῖ τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως, ἥτις καὶ τὸν πληθυσμὸν ἐφυγάδουσεν ἕνεκα τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ τόπου, μνημονεύει τὸν Ἐπαμεινώνδα Δεληγιώργην ὡς ὑπόδειγμα πολιτικοῦ ἀνυψούτου τὰ ζητήματα, καὶ μὴ οἰκονομοῦντος δι' ὑποχωρήσεων τοὺς μὲν καὶ τοὺς δέ· ποιεῖται τὴν ἀπαραίτητον πλέον σύγκρισιν μεταξύ Τρικούπη τοῦ 1880 πλήρους σθένους, καὶ Τρικούπη τοῦ 1882 ἀπαρνηθέντος ἐαυτὸν καταγγέλλει τὰ νομοσχέδια, ὡς ὑπηγορευμένα ὑπὸ πνεύματος ταμειυτικοῦ, σκοπὸν ἔχοντος τὴν ἐξάντλησιν τῆς πατρίδος· συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων, καὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς βιομηχανίας.

Καὶ μία **μοσχομαγικὴ** μεταφορὰ τοῦ κ. Ἀντωνοπούλου φαιδρύνασα τοὺς πάντας μέχρι καὶ τοῦ ἀγρίου συνήθως ῥήτορος :

— Δὲν ἀφίσατε καμμιά τρύπα ποῦ νὰ μὴ τὴ βουλώσετε.

Τελευταῖος κατὰ τὴν συνήθειάν του, καὶ ἀφοῦ νομίζετε ὅτι ἐκενώθη πλέον ἡ φαρέτρα τῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ ἀρχίζουν νὰ προσλαμβάνωσιν οἱ λόγοι τῶν ἀντιπολιτευομένων μηρυκαστικὰς ιδιότητας, μετὰ πολλὰς προσδοκίας λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Λεωνίδας Δεληγιώργης**.

Τέσσαρα κυρίως εἶνε τὰ διακριτικὰ σημεῖα, ἐν οἷς περιεστράφη ὁ θυμὸς καὶ συζητητικώτατος· λόγος του : ὁ προϋπολογισμὸς ἐν γένει, ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία, ἡ μονετῆς θητεία, καὶ τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια. Καὶ ἀπὸ τῶν τεσσάρων τούτων σημείων ἀφορμώμενος κητορθεὶ νὰ χαράξῃ ὁδοὺς καὶ νὰ ἀνεύρῃ ἀτραποὺς ὄχι πεπατημένας· διότι ἑλλείπουσιν ἐκ τοῦ λόγου του οἱ κοινὸι τόποι, εἰς οὓς κατ' ἀνάγκην πλέον ἐστρέφετο ἢ ἀπὸ τοσοῦτου καιροῦ παρατεινύσα τὴ συζήτησιν ἀντιπολίτευσις, καὶ ἦτο κίνδυνος νὰ ἐκ-

κόν ζήτημα. Καί ἐπὶ τέλους ζαλίζεσθε, κύριοι ἀκροαταί, καί τὸν παρακολουθεῖτε, κύριοι δημοσιογράφοι, ὄχι πλέον διὰ τὴν ἀρπάσσετε τὰς φράσεις του, ἀλλὰ συναρπαζόμενοι ὑπ' αὐτῶν. Τοιαῦται εἶνε αἱ ἰδικαί μου ἐντυπώσεις τοῦλάχιστον.

Οὐδὲν παραλείπει ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐκτυλυσθέντων θεμάτων καὶ ἐξευρεθέντων ἐπιχειρημάτων, εἰς δὲ νὰ μὴ ἀποδώσῃ τὸν ὀφειλόμενον φόρον. Καὶ εἰς τινὰς λόγους λησμονηθέντας σχεδὸν, ὡς τοῦ κ. Μαυρομιχάλη, ἐν ἀρχῇ τῆς συνόδου, καὶ εἰς ἐκείνους ἀπαντᾷ. Οἱ εἰσηγηταὶ τῶν οἰκονομικῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ προαγορευσαντες ἔχουσιν ἐπίσης τὸ μέρος των. Πρὸς δὲ τοὺς τελευταίον ἀποχωρήσαντας ἐκ τῶν τάξεων τῆς συμπολιτεύσεως φέρεται σχεδὸν ἀποτόμως, καὶ διακηρύττει, ὅτι ἡ συναλλαγή, ἢ μὴ ἐκτελεσθεῖσα συναλλαγή εἶνε ἡ αἰτία τῆς ἀποσικιρτήσεώς των. Ὑπὸ τὸν πόνον τοῦ κτυπήματος ταρασσονται, καὶ ζητοῦσι διαδοχικῶς τὸν λόγον Ἀντωνόπουλος καὶ Χατζόπουλος καὶ Κωνσταντόπουλος. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ συναλλαγῆς: αἱ συναλλαγῆς, λέγει, εἶνε τὸ παράσιτον τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος· καὶ πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ τὸ ἐκριζώσωμεν. Μέμφεσθε τὴν κυβέρνησιν ἐπὶ συναλλαγῇ· ἀλλ' ὁμιλεῖτε περὶ συναλλαγῆς διὰ γενικότητων πάντοτε· περὶ λεπτομερειῶν οὐδεὶς λόγος. Ἡ κυβέρνησις ἀποκρούει αὐτὴν ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος καὶ ἐπιδιώκει τὴν νομοθετικὴν ἐκτέλεσιν τῶν κανόνων, ἧτις τείνει πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῆς. «Ἐλθετε νὰ συζητήσωμεν, ἀναβάλλοντες καὶ τὸν προϋπολογισμόν, τὸ περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων νομοσχέδιον».

Τὰς οἰκονομίας τῆς ἀντιπολιτεύσεως κηρύσσει εἰκονικὰς καὶ φασματώδεις, ἐπὶ τοῦ χάρτου μόνον καταρτισάσας ἰσοζύγιον, παραγνωρίζουσας τὸν προορισμὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἢ μὴ δυναμένας νὰ πραγματοποιηθῶσιν, ἢ, ἐπ' ἐπεναντία περιστάσει, τεινούσας εἰς τὴν παντελεῖα καταστροφὴν τῆς πατρίδος.

«Τὸ συζητούμενον ζήτημα δὲν εἶνε οἰκονομολογικόν, εἶνε ψυχολογικόν· πρέπει νὰ δεῖξωμεν, ὅτι ἔχομεν ψυχὴν... δυνάμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ χρεωκοποῦντες· ἀλλ' ἂν θέλωμεν νὰ ζήσωμεν ὡς κράτος, πρέπει νὰ δεῖξωμεν, ὅτι ἐννοοῦμεν τὸ μέγεθος τοιαύτης πολιτικῆς, καὶ δὲν ἐννοοῦμεν νὰ ζήσωμεν διὰ λαθροχειριῶν. Ἡ βουλὴ πρέπει νὰ προβῇ θαρραλέα εἰς τὴν ὁδόν, ἣν ἐχάραξεν ἡ κυβέρνησις: ἂν ὄχι, ἄς παραδειχθῇ τὰς οἰκονομίας τοῦ Συμβουλίου τῶν ὁμοτιμῶν».

Ἄ·Εκ τῶν βουλευτῶν ἐκείνων τῆς ἀντιπολιτεύσεως τῶν μὴ ἀποδεχομένων τὰ σχέδια τῶν ἄλλων ἀντιπολιτευομένων ἀρῶνται τὴν συνηγορίαν τῆς ἢ κυβερνήσεως. Καὶ μάλιστα τὰ μέλη τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὰ χωρὶς ὀρισμένον πολιτικῶν προγράμματος προτείναντα οἰκονομίας, ἐνῶ αἱ ἰδέαι αὐτῶν τείνουσιν εἰς αὐξήσεις δαπανῶν· ὑπονοεῖ οὕτω τὰ τοῦ κ. Κόρπα, περὶ αὐξήσεως τῆς χωροφυλακῆς καὶ τὰ τοῦ κ. Δεληγιώργη περὶ τριετοῦς θητείας. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μοροετοῦς θητείας ἐπιμένει, φρονῶν ὅτι ἡ περαιτέρω στρατιωτικὴ ἀσκῆσις ὑπερβαίνει τὰς θυσίας τοῦ πολίτου καὶ τὴν δύναμιν τῶν δαπανῶν· καὶ ὅτι εἰς πολεμικῇ· Ἑλλάδα ὁ παρὼν προϋπολογισμὸς εἶνε ἀνεπαρκής. Ζωηρῶς ἀποκρούει τὴν ἰδέαν τῆς δημοτικότητος ἣν ἐπέριψεν ἐνταῦθα ὁ συμπολίτης του, προσλέγων ὅτι εἶνε ἀξία εἰδικοῦ δικαστηρίου ἢ Κυβερνήσεως ἢ προσπαθοῦσα νὰ ἀρέσκη εἰς τὸν λαόν.

Μέμφεται πρὸς τοῦτοις τὴν ἀντιπολίτευσιν ὅτι δὲν ὕψωσε τὸ στάδιον τῆς συζητήσεως, συγῆσασα ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τῶν περιπετειῶν τοῦ

μεθοριακοῦ καὶ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ζητήματος, ὑπὸ δειλῆς, ἔνεκα τῶν κοινωφελῶν ἐν ἀμφοτέροις ἀποτελεσμάτων.

Καὶ τὸ περίεργον εἶνε ὅτι ὁμιλεῖ ὡς ἄνθρωπος πεποιθὸς ὅτι ἐπὶ μακροχρόνιον θὰ κυβερνᾷ τὴν χώραν· Ἄ·Ἡμεῖς, εἶπεν, ὡς ἀντιπολίτευσις τοῦ 1880, ἐγνωρίζομεν ὅτι θὰ ἔλθωμεν εἰς τὰ πράγματα καὶ θὰ ἐκτελέσωμεν τὸ προγραμμά μας· ἐνῶσεὶς φέρετε τὰς οἰκονομίας, γνωρίζοντες ὅτι δὲν θὰ ἔλθετε εἰς τὰ πράγματα.» Καὶ μετὰ ταῦτα ὁμιλεῖ πρὸς τὴν βουλὴν περὶ σχεδίων καὶ νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα θὰ προσαγάγῃ, λέγει, τὸ προσεχὲς ἔτος!

Κόπτων ἐξ ἀνάγκης τὴν ἐπιθεώρησίν μου, ὁμολογῶ ὅτι ἀτελεστάτην ἰδέαν ἔδωκα περὶ τοῦ λόγου, πολλὰ καὶ κύρια μέρη αὐτοῦ παραλείψας, ἔνεκα ἐλλείψεως χώρου.

*

Τὸ Τέλος ἐπισφραγίζουσι παρατεταμένα χειροκροτήματα ἐκ τῆς συμπολιτεύσεως καὶ τῶν ἀκρατηρίων. Καὶ εἶνε πλήρεις αἱ δύο πτέρυγες, πρὸ πάντων ἡ δεξιὰ, πλήρη τὰ ἀκρατήρια, πλήρες τὸ θεωρεῖον τῶν Κυριῶν, πλήρης καὶ ὁ λόγος τοῦ κ. Τρικούπη.

Καὶ ἡ συζήτησις παραταθῆσεται ἐπὶ πολὺ· πολλοὶ ἐζήτησαν τὸν λόγον, ὁ κ. Δεληγιάννης βεβαίως θὰ παρακολουθήσῃ, καὶ οἱ ὁμότιμοι καὶ οἱ νεοφώτιστοι θὰ ἐπαναλάβωσι τοὺς ἀγῶνας. Ὁ κ. Τσιβανόπουλος γενναίως ἀποπειρᾶται νὰ τηρήσῃ σημειώσεις ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀπελπισθεὶς περὶ τοῦ τέρματος αὐτοῦ, ἀποκοιμᾶται μακαρίως ἐπὶ τῶν σημειώσεών του.

Κουτρούλης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐξεφράζομεν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ τὴν ἐκπληξὴν ἡμῶν πῶς ὁ κ. Γεννάδιος καὶ ὁ κ. Κόντος δὲν ἀπήντησαν εἰς τοὺς σαφεῖς περὶ αὐτῶν ὑπαιτιγμούς τοῦ κ. Βερναρδάκη ὡς ὑπαιτίων τῶν ἐν ταῖς Πανεπιστημιαῖς γενομένων κατὰ τὸ πρῶτον μάθημα τοῦ νέου καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας.

Ἄλλ' ὁ κ. Γεννάδιος ἐκλαμβάνει ὕβριν πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὸ φαντασθῆναι ἀκόμη ὅτι ἦν ποτε δυνατόν εἰς τὴν ἀνατροπὴν του, εἰς τὸν χαρακτήρα του, εἰς τὴν υπερηφάνειάν του, νὰ συγκαταβῇ μέχρι τοσούτου, ὥστε νὰ ἔλθῃ εἰς συναλλαγὴν, ἐγγύθεν ἢ πόρρωθεν, μετὰ ταραξιῶν ἐντὸς τοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθάνεται συγχρόνως, διὰ τὴν παρακμὴν, τὴν παραλυσίαν καὶ τὴν κατὰπτωσιν αἵτινες τὸ ἐκύκλωσαν.

Ὁ κ. Γεννάδιος εἶναι ἐξ ἐκείνων τῶν δυνατῶν χαρακτήρων οἵτινες ἢ κατέρχονται πᾶνοπλοι εἰς τὸν ἀγῶνα ἢ ἀποσύρονται ὀργίλοι, ἀλλὰ καὶ σιωπηροί, ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς, εἰς τὰς σκηνὰς των. Ὁ κ. Γεννάδιος ὄχι μόνον μισεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐγκαρδίως περιφρονεῖ τὸν κ. Βερναρδάκη· διότι διὰ τὸν ἀνένδοτον καὶ ἀνυπότακτον αὐτοῦ χαρακτήρα, διὰ τὸ ἀλύγιστον καὶ μονοκόμματον τοῦ ἡθικοῦ καὶ φυσικοῦ αὐτοῦ παραστήματος, ὁ διδάσκαλος τῶν βασιλοπαίδων Βερναρδάκης, ὁ καλλιεργητὴς τῶν ἐλαιῶν του ἐν Λεσβῷ, ὁ διολισθαίνων ὡς ἐλαιον, ἀλλ' Ἀγγελο Βλάχο, ἐπὶ πάντων τῶν εἰδῶν τοῦ ἐπιστητοῦ, καὶ ἀποκαλυπτόμενος ἐν πολλοῖς μὴ ἐπιστήμων, ὁ ψυχρὸς ἐπικριτὴς τῶν ἐθνικῶν ποιήσεων τοῦ Βαλαωρίτου καὶ ψυχρότερος σατυρογράφος ἐν τῇ Ἡμέρᾳ πολλῶν περιόδων ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, αὐτὸς λοιπὸν ὁ Βερ-